

CZECH A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
TCHÈQUE A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
CHECO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 10 May 2004 (afternoon)
Lundi 10 mai 2004 (après-midi)
Lunes 10 de mayo de 2004 (tarde)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Rédiger un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Napište komentář na jeden z následujících textů:

1. (a)

„Krůno,“ zašeptala jsem docela mimo téma. „Nebolj tě nohy?“

Zamířil k lavičce pod vrbou, posadil se vedle mě, nohu přes nohu, jednu ruku položil na opěradlo za moje záda. Posunula jsem se, abych mu mohla dát hlavu do toho žlábků v lokti. Nepohládl mě hřbetem ruky po tváři jako dřív, ale paži neodtáhl.

5 Už se docela setmělo, dálnici osvětlovaly fialové lucerny, na nebe vyplaval měsíc jako nakousnutý meloun.

„Kruno,“ pravila jsem tiše a tmavě. „Proč jsi chodil na kněze?“

Z podhledu jsem mu viděla bradu, vousy dostaly ve tmě barvu lesního medu.

„Z mnoha důvodů,“ usmál se.

10 „Z jakých?“

„Vybylo na mě jedno směrné číslo.“

„Ne, vážně proč.“

„Vážně. To byl jeden z primárních důvodů.“

15 Zdvihla jsem hlavu a podívala se mu do očí. Odtáhl ruku. V panenkách se mu odražely fialové lampy dálnice, vůbec jsem nepřemýšlela, jestli je to fér nebo ne, a položila jsem mu hlavu na rameno. Tváří jsem se otřela o tu měkkou voňavou bradu, chvíli to strpěl, pak mě jemně odstrčil a zdvihl se.

„Další důvod bylo to, že jsi mě nechtěla.“

20 Ne. Tohle snad už je kapánek z módy. Nafilmovala jsem údiv a vzala jsem ho za ruku.

„Jak to?“ Položila jsem si na jeho ruku tvář.

„Byl, Jano,“ pravil tiše.

Přitiskla jsem si jeho dlaň na ústa.

„Ne,“ zakňourala jsem. „Posad' se, Krůno.“

25 Klesl pasívně na okraj sedadla, přitáhla jsem se k němu a políbila ho. Nereagoval. Totiž. Reagoval. Prudce se zvedl a pravil:

„Vstaň, Jano, a jdi domů.“

„Takže ty mě vyhazuješ, jo?“ odstrčila jsem mu ruku, až vyletěla do upažení. „Tak ti děkuju. Člověk si k tobě jde pro útěchu, a ty mu vyleješ boty. To ti teda děkuju.“

30 Otočila jsem se a vykročila směrem k tramvaji.

„Jano,“ zavolal tiše za mnou.

Zarazila jsem se. Stál na pěšině, v rybníku se zrcadlil měsíc, bílá rozhalenka svítila do tmy.

35 „Až budeš chtít útěchu, opravdovou útěchu, přijď kdykoliv. Nechci, abysme se takhle rozešli.“

Neodpověděla jsem. Nepokořeně jsem se nesla od něj pryč. Co si myslí. Já se nikomu nepodbízím. Vůbec nepochopil, že se mi zastesklo po těch večerech, když jsme chodili z plovky. Náhodou jsem ho nechtěla svádět. No, vlastně. Ále co. Dneska se mi zase jeden den vydařil. Opravdu.

40 Místo na tramvaj jsem sešla na dálnici samá jáma. Hlavně, že uprostřed je travička, na kterou se nesmí šlápnout. A každých sto metrů přejetá kočka nebo veverka. Vrazi. Jako náš soudruh Lukavec. Jednou rozmajznul autobusem kotě, co si vyšlo na špacír zrovna po

asfaltce. A ještě se chlubil, jak ho přesně trefil přes břicho. Taky pekelník. Všichni jsou pekelníci z jater země.

- 45 Doprčic. Co mě to taky vzalo. Místo abych hledala útěchu, zavařila jsem hot sauce diable. Jako by se moh se mnou cukroušit v parku, když složil slib. A když notabene kolem courají farníci. To teda nebylo fér. Ne, vážně, to vůbec nebylo fér.

Zdena Salivarová, *Honzlová* (1972)

- Konfrontujte chování obou aktérů úryvku z románu, odehrávajícího se v padesátých letech. Pokuste se vyvodit i jejich povahové a charakterové vlastnosti.
- Sledujte míru spontánního a uvědomělého v konání Jany.
- Sledujte podíl osobně-citové a společensko-politické složky ovlivňující vztah Jany a Krůny.
- Charakterizujte způsob vyjadřování Jany a pokuste se osvětlit jeho důvody.

1. (b)

Těšíme se

Těšíme se na sobotu,
na zahradu, na setkání.
Ale tolik hustých plotů,
tolik závor v bráně brání
5 prstům, zkrvácené dlani.

Těšíme se. Na neděli.
Ale tolik zdí nás dělí,
nerozbijeme je čely.

Dávno jsme se neviděli.

10 Kosti plotů, žebra mříží.
Okna zarůstají kříži,
trny, oprátkami, hřeby.

Slibů stín se ve skle šklebí.

Zdiva rostou. Tma se chlubí.
15 Hvězdy svítí: mrtvých zuby.
Svítí zlatem. Proč a komu?

Vrátíme se. Sami. Domů.

Bohuslav Reynek, *Odlet vlaštovek (1969-1971)*, (1980)

- Sledujte, jak v básni postupně roste obrazová složka, a pokuste se charakterizovat oblast, ze které básník čerpá své představy.
- Porovnejte skrovný vnější „děj“ básně s tím, co bychom mohli nazvat její vnitřní tematickou náplní.
- Komentujte, jak na vás zapůsobila zvolená veršová forma a výběr slov.
- Jak chápete slovo „zed“ opakovaně se vyskytující v básni?